RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

ARREST

nr. 234.608 van 2 mei 2016
in de zaak A. 213.253/IX-8439

In zake: Rudi DE COSTER
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Pascal Lahousse
kantoor houdend te 2800 Mechelen
Leopoldstraat 64
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

het BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Emmanuel Jacubowitz
kantoor houdend te 1160 Brussel
Tedescolaan 7
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 30 juli 2014, strekt tot de nietigverklaring van het besluit van 27 maart 2014 van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering ‘houdende het administratief statuut en de bezoldigingsregeling van de ambtenaren van de instellingen van openbaar nut van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest’.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur Marijke Van Limbergen heeft een verslag opgesteld.

De verwerende partij en de verzoekende partij hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 18 april 2016.

Staatsraad Bert Thys heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Pascal Lahousse, die verschijnt voor de verzoekende partij en advocaat Anthony Poppe, die *loco* advocaat Emmanuel Jacubowitz verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Marijke Van Limbergen heeft een met dit arrest gedeeltelijk eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoeker is secretaris van het ACV Openbare Diensten en is afgevaardigde van deze vakorganisatie in sectorcomité XV.

3.2. In het voornoemde sectorcomité worden op 21 augustus 2013 met de representatieve vakorganisaties van het personeel onderhandelingen opgestart over het administratief statuut en de bezoldigingsregeling van de ambtenaren van de instellingen van openbaar nut van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Op 18 december 2013 resulteren deze onderhandelingen in protocol 2013/12, waaruit blijkt dat de representatieve vakorganisaties van het personeel niet akkoord gaan met het hen voorgelegde ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering ‘houdende het administratief statuut en de bezoldigingsregeling van de ambtenaren van de instellingen van openbaar nut van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest’.

3.3. Op 5 maart 2014 verleent de Raad van State, afdeling Wetgeving, advies nr. 54.918/2 over het hem voorgelegde ontwerp van besluit.

3.4. Op 27 maart 2014 neemt de Brusselse Hoofdstedelijke Regering het thans bestreden besluit ‘houdende het administratief statuut en de bezoldigingsregeling van de ambtenaren van de instellingen van openbaar nut van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest’.

Dit besluit heft voor de ambtenaren, op wie het van toepassing is, het besluit op van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 26 september 2002 ‘houdende het administratief statuut en de bezoldigingsregeling van de ambtenaren van de instellingen van openbaar nut van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest’.

Het bestreden besluit is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 5 juni 2014 en treedt in werking op 1 juli 2014.

IV. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

4. Verzoeker voert in een eerste middel de schending aan van de artikelen 2 en 9 van de wet van 19 december 1974 ‘tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel’.

Hij betoogt dat de verwerende partij na het advies van de Raad van State nog een aantal belangrijke wijzigingen en toevoegingen aan het ontworpen besluit heeft aangebracht, zonder dat daarover enig “overleg” met de representatieve vakorganisaties heeft plaatsgehad.

Verzoeker geeft vervolgens een schematisch overzicht van de verschilpunten tussen het ontwerp van besluit dat voorwerp van onderhandeling is geweest en het uiteindelijk in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakte besluit.

Volgens verzoeker had normalerwijze het “overleg” opnieuw moeten worden aangevat nadat er wijzigingen waren aangebracht, maar gebeurde dit niet, niettegenstaande er geen sprake is van een spoedgeval of van enig ander door de Koning bepaald geval dat het nemen van het besluit zonder onderhandeling met de representatieve vakorganisaties rechtvaardigt.

Verzoeker besluit dat deze handelwijze van de verwerende partij een uitholling impliceert van de artikelen 2 en 9 van de wet van 19 december 1974. Aangezien het “overleg” een substantiële vormvereiste uitmaakt, zal wanneer de voorgeschreven procedures niet zijn nageleefd het bestreden besluit als onwettig moeten worden beschouwd en moeten worden vernietigd.

5. De verwerende partij werpt vooreerst op dat het middel niet ontvankelijk is, nu verzoeker niet aantoont dat de aangevoerde schending hem enig nadeel heeft berokkend.

Voorts laat zij gelden, met aanhaling van rechtsleer, dat de overheid niet verplicht is om de tekst zelf van de voorgenomen maatregel voor te leggen aan het overleg- of onderhandelingscomité, maar dat zij aan deze laatste moet toelaten zich op een concrete wijze uit te spreken over “de vragen betreffende de ontworpen bepalingen en hun draagwijdte”. Daarom dient er na een overleg- of onderhandelingsprocedure niet opnieuw een advies van het comité te worden verkregen indien er nog slechts detailwijzigingen aan het ontwerp worden aangebracht.

De verwerende partij wijst op rechtspraak van de Raad van State dat het ontwerp van een tekst niet opnieuw aan onderhandelingen moet worden onderworpen indien de essentiële maatregelen die ermee worden geregeld, niet worden gewijzigd.

In dit geval, zo stelt de verwerende partij, lijst verzoeker weliswaar de bepalingen op die volgens hem werden gewijzigd, maar duidt hij niet aan welke artikelen zodanig werden gewijzigd dat de inhoud van het bestreden besluit en de maatregelen die ermee worden beoogd wezenlijk anders zouden zijn. Volgens de verwerende partij blijkt het *in casu* om details te gaan, zoals een gewijzigde terminologie, de schrapping van onjuistheden of een wijziging van de nummering.

6. Verzoeker repliceert dat de na de onderhandelingen aangebrachte wijzigingen niet louter de rechtzetting van materiële vergissingen of technische aanpassingen betreffen, maar “effectief nieuwe bepalingen [zijn] die een daadwerkelijke impact hebben op het administratief statuut”.

Verzoeker vestigt “bij wijze van voorbeeld” de aandacht op de volgende wijzigingen:

- in artikel 17 van het bestreden besluit wordt een definitie van het personeelsplan gegeven die niet kan worden teruggevonden in het ontwerp van besluit dat aan sectorcomité XV werd voorgelegd;
- artikel 77, tweede lid, van de ontwerptekst dat betrekking had op de inwerkingtreding van het ontslag van stagiairs, werd weggelaten in artikel 76 van het bestreden besluit;
- artikel 100, § 1, van het bestreden besluit gebruikt het begrip ‘evalueren’ in de plaats van het begrip ‘onderzoeken’ uit artikel 101, § 1, van de ontwerptekst;
- artikel 192 van het bestreden besluit legt een nieuw principe vast (met betrekking tot de standaardwerktijdregeling) dat niet ter sprake is gekomen in de ontwerptekst;
- in de bijkomende bevoegdheid van de minister om de fietsvergoeding jaarlijks te herzien wordt niet meer voorzien in artikel 434 van het bestreden besluit;
- artikel 533 van het bestreden besluit stelt een uitzonderingsregime in betreffende de wijze van uitbetaling van de wedde, dat niet ter sprake kwam in de ontwerptekst;
- artikel 535 van het ontwerp van besluit is niet opgenomen in het bestreden besluit.

Volgens verzoeker is het dan ook overduidelijk dat de aangebrachte wijzigingen essentieel zijn en niet kunnen worden beschouwd als een kleine technische aanpassing of het rechtzetten van een materiële vergissing, zodat daarover diende te worden onderhandeld.

7. In haar laatste memorie laat de verwerende partij nog gelden dat verzoeker niet bewijst dat de door hem bekritiseerde wijzigingen betrekking hebben op essentiële elementen die de draagwijdte van de tijdens de onderhandelingen besproken problematiek wijzigen.

Voorts betwist zij uitdrukkelijk met betrekking tot de artikelen 77, 192 en 533 van het bestreden besluit dat deze een essentiële wijziging

inhouden ten aanzien van de ontwerptekst die aan onderhandeling werd onderworpen.

Beoordeling

8. Luidens artikel 2, § 1, 1°, van de wet van 19 december 1974 ‘tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel’ kunnen de bevoegde administratieve overheden niet dan na onderhandeling met de representatieve vakorganisaties in de daartoe opgerichte comités grondregelingen vaststellen betreffende onder meer het administratief statuut en de bezoldigingsregeling van het personeel. Deze onderhandelingsplicht betreft een substantieel vormvoorschrift.

Wijzigingen die naderhand nog worden aangebracht aan een besluit waarover de overheid met de vakbonden reeds heeft onderhandeld, moeten op hun beurt aan onderhandeling worden onderworpen, tenzij het louter gaat om de rechtzetting van een materiële vergissing, een technische aanpassing, een verduidelijking of een aanpassing aan een reglementaire bepaling waaromtrent het bestuur geen keuze heeft of om een inhoudelijke wijziging die binnen de onderhandelde regelgeving geen wezenlijke wijziging is.

9. Het is niet betwist dat het bestreden besluit betrekking heeft op grondregelingen zoals bedoeld in artikel 2, § 1, 1°, van de wet van 19 december 1974.

10. Anders dan de verwerende partij opwerpt, ondergaat verzoeker als lid van sectorcomité XV wel degelijk een nadeel indien het bestreden besluit te kort zou doen aan het onderhandelingsprerogatief dat de vakorganisatie waarvoor hij als afgevaardigde in het voornoemde comité zetelt, ontleent aan artikel 2, § 1, 1°, van de wet van 19 december 1974.

De door de verwerende partij opgeworpen exceptie van onontvankelijkheid van het middel is niet gegrond.

11. Verzoeker voert eveneens de schending aan van artikel 9 van de wet van 19 december 1974, dat bepaalt dat de conclusies van iedere onderhandeling worden vermeld in een protocol. Hij zet evenwel helemaal niet uiteen hoe deze wetsbepaling door het bestreden besluit zou zijn geschonden. Ambtshalve dient dan ook te worden vastgesteld dat het middel niet ontvankelijk is voor zover het de schending van artikel 9 van de wet van 19 december 1974 aanvoert.

12. Verzoeker beklaagt zich er wel over dat na het advies van de Raad van State nog een aantal belangrijke wijzigingen werden aangebracht aan de tekst waarover eerder werd onderhandeld, zonder dat die wijzigingen zelf aan onderhandeling werden onderworpen, terwijl er nochtans geen sprake is van een spoedgeval of van enig ander door de Koning bepaald geval dat het nemen van het besluit zonder onderhandeling met de representatieve vakorganisaties over deze wijzigingen rechtvaardigt.

13. In het auditoraatsverslag wordt opgemerkt dat verzoekers grieven dienaangaande slechts in aanmerking kunnen worden genomen voor zover hij de bepalingen van het bestreden besluit aanwijst waarvan naar zijn mening moet worden aangenomen dat ze wezenlijk werden gewijzigd in vergelijking met de ontwerptekst waarover met de representatieve vakorganisaties van het personeel werd onderhandeld en hij bovendien concreet aangeeft waarom die wijzigingen opnieuw voor onderhandeling dienden te worden voorgelegd. Het gaat dan namelijk om verzoekers grieven met betrekking tot artikel 17, artikel 76, artikel 100, § 1, artikel 192, artikel 434, artikel 533 en artikel 535 van het bestreden besluit.

Verzoeker maakt in zijn laatste memorie tegen deze zienswijze van het auditoraatsverslag geen enkel bezwaar, zodat de Raad van State, na eigen onderzoek, zich er vermag bij aan te sluiten.

Hierna wordt dan ook voor elk van de voormelde bepalingen van het bestreden besluit nagegaan of aan de onderhandelingsplicht van artikel 2, § 1, 1°, van de wet van 19 december 1974 werd voldaan.

14. Artikel 17 van het ontwerp van besluit dat voor onderhandeling werd voorgelegd aan de representatieve vakorganisaties van het personeel, bepaalde enkel dat, om het werk te organiseren, de directieraad de personeelsplannen en organogrammen uitwerkt.

Artikel 17 van het bestreden besluit vermeldt daarentegen een tweede zin waarin wordt omschreven wat onder “[h]et personeelsplan” moet worden begrepen. Deze omschrijving werd klaarblijkelijk toegevoegd om tegemoet te komen aan de opmerking in advies 54.917/2 van 5 maart 2014 van de Raad van State – waaraan advies 54.918/2 van dezelfde datum refereert – dat in het eerste artikel van hoofdstuk IV een definitie moet worden gegeven van het personeelsplan. Deze definitie blijkt wezenlijk overeen te stemmen met en voort te bouwen op de omschrijving van de “personeelsformatie” in artikel 8 van het opgeheven besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 26 september 2002 ‘houdende het administratief statuut en de bezoldigingsregeling van de ambtenaren van de instellingen van openbaar nut van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest’. Gelet op die omstandigheid en in acht genomen dat verzoeker niet aanvoert, laat staan aantoont, dat de toegevoegde definitie niet bestaanbaar is met wat gebruikelijk als een personeelsplan kan worden beschouwd, is de loutere toevoeging van die definitie geen essentiële wijziging waarover diende te worden onderhandeld.

Het middel is ten aanzien van artikel 17 van het bestreden besluit derhalve niet gegrond.

15. Artikel 77 van het ontwerpbesluit bepaalde wat volgt:

> “De beslissing tot ontslag wegens beroepsongeschiktheid wordt door de overheid bevoegd voor de benoeming genomen.
>
> Het ontslag van de stagiair treedt in werking de eerste werkdag na het vervallen van de termijn die voorzien werd voor het instellen van een beroep of die volgt na de beslissing tot ontslag, met een opzeggingstermijn van drie maanden. Bij een ernstige fout wordt hij echter zonder opzeggingstermijn of opzegvergoeding ontslagen.”

In advies 54.917/2 van 5 maart 2014 van de Raad van State over een overeenkomstige bepaling in het ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering ‘houdende het administratief statuut en de bezoldigingsregeling van de ambtenaren van het ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest’ werd opgemerkt dat niet wordt ingezien wat bedoeld is met de zin “Het ontslag van de stagiair treedt in werking de eerste werkdag na het vervallen van de termijn die voorzien werd voor het instellen van een beroep”, daar het ontslag van het personeelslid op proef hoe dan ook een beslissing van de benoemende overheid vooronderstelt, zodat de opzegtermijn ingaat op het ogenblik van die beslissing.

In artikel 76 van het bestreden besluit wordt de voormelde zin volledig weggelaten, met inbegrip van de woorden “of die volgt na de beslissing tot ontslag, met opzegtermijn van drie maanden”, waardoor dit artikel als volgt luidt:

> “De beslissing tot ontslag wegens beroepsongeschiktheid wordt door de overheid bevoegd voor de benoeming genomen.
>
> Bij een ernstige fout wordt hij zonder opzeggingstermijn of opzegvergoeding ontslagen.”

Wat bedoeld lijkt als een “toilettage” van de tekst in functie van de opmerking van de Raad van State, heeft echter tot gevolg dat, in tegenstelling tot wat het geval was in de onderhandelde tekst, thans niets meer is bepaald omtrent de opzegtermijn bij een ontslag dat niet het gevolg is van een ernstige fout. Het gaat aldus om een wezenlijke wijziging van de onderhandelde tekst die verder

reikt dan de voormelde opmerking van de Raad van State. Anders dan de verwerende partij in haar laatste memorie laat gelden, betreft die wijziging een belangrijk element van het statuut. Ze had dan ook evenzeer aan onderhandeling moeten worden onderworpen.

Het middel is ten aanzien van artikel 76 van het bestreden besluit derhalve gegrond.

16. Artikel 101, § 1, van het ontwerpbesluit bepaalde dat de bevorderingscommissie, ingesteld door de directieraad, bevoegd is om de geschiktheid van de kandidaten om de bevorderingsgraad uit te oefenen, te onderzoeken op basis van het competentieprofiel van de in te vullen betrekking.

Mogelijk om tegemoet te komen aan de opmerking in het reeds genoemde advies 54.917/2 van 5 maart 2014 van de Raad van State dat “het woord ‘onderzoeken’ moet worden vervangen door het woord ‘beoordelen’”, is in die bepaling – thans artikel 100, § 1, van het bestreden besluit – het woord ‘onderzoeken’ vervangen door het woord ‘evalueren’.

Met de term ‘onderzoeken’ in de aanvankelijk voorgelegde ontwerptekst werd klaarblijkelijk bedoeld: “op basis van het competentieprofiel van de in te vullen betrekking nagaan of de kandidaat geschikt is om de bevorderingsgraad uit te oefenen”. In die zin is ook de door de afdeling Wetgeving van de Raad van State voorgestelde term ‘beoordelen’ te begrijpen. Aangezien de woorden ‘beoordelen’ en ‘evalueren’ in hun spraakgebruikelijke betekenis als synoniemen kunnen worden beschouwd, blijkt geen inhoudelijke wijziging aan de desbetreffende bepaling te zijn aangebracht en gaat het om een louter formele aanpassing waarover niet diende te worden onderhandeld.

Het middel is ten aanzien van artikel 100, § 1, van het bestreden besluit derhalve niet gegrond.

17. Volgens verzoeker kunnen de bepalingen van artikel 192, eerste en tweede lid, van het bestreden besluit niet worden teruggevonden in de ontwerpteksten.

De verwerende partij van haar kant voegt bij haar laatste memorie de tekst van artikel 193 van “het gewijzigde ontwerp dat op 25 november 2013 werd overgemaakt aan de leden van het Sectorcomité XV”. De ontworpen bepaling is als volgt geredigeerd:

> “Art. 193. ~~In de instelling geldt een standaardwerktijdregeling met onderscheid tussen stamtijden, glijtijden en bereikbaarheid van de dienst waarvan de modaliteiten worden vastgesteld door de functioneel bevoegde minister voor de instellingen van categorie A enerzijds en de bestuursraad of de beheerraad voor de instellingen van categorie B anderzijds of hun gemachtigde.~~
>
> ~~In afwijking van deze werktijdregeling kunnen de directeur-generaal en de adjunct-directeur-generaal voor specifieke organisatorische eenheden of werkzaamheden een bijzondere werktijdregeling bepalen.~~
>
> ~~De aanwezigheid van de ambtenaar die onderworpen is aan het prikklokreglement wordt ’s morgens, ’s middags en ’s avonds geregistreerd. De gepresteerde uren in meer worden geregulariseerd op de glijtijden.~~
>
> De maximaal gemiddelde werktijd mag de 38 uren per week niet overschrijden.”

Uit de notulen van de vergadering van 9 december 2013 van het onderhandelingscomité van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest blijkt dat het VSOA met betrekking tot het overeenkomstige artikel 195 van het ontwerp van besluit ‘houdende het administratief statuut en de bezoldigingsregeling van de ambtenaren van het ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest’ opmerkte “dat het artikel derwijze is geschreven, dat het de mogelijkheid voorziet om de stamtijden en glijtijden af te schaffen” en dat de voorzitter daarop heeft geantwoord dat “dit artikel verbeterd zal worden” en dat “[h]et enige doel was de verwijzing naar de prikklok uit het statuut te schrappen”.

De ontwerptekst die voor advies aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State werd toegezonden, luidde als volgt:

> “Art. 193. In de instelling geldt een standaardwerktijdregeling met onderscheid tussen stamtijden, glijtijden en bereikbaarheid van de dienst waarvan de modaliteiten worden vastgesteld door de functioneel bevoegde minister voor de instellingen van categorie A enerzijds en de bestuursraad of de beheerraad voor de instellingen van categorie B anderszijds of hun gemachtigde.
>
> In afwijking van deze werktijdregeling kunnen de directeur-generaal en de adjunct-directeur-generaal voor specifieke organisatorische eenheden of werkzaamheden een bijzondere werktijdregeling bepalen.
>
> De maximaal gemiddelde werktijd mag de 38 uren per week niet overschrijden.”

De definitieve tekst van artikel 192 van het bestreden besluit stemt daarmee overeen en is dus mede het resultaat van de onderhandeling die met de representatieve vakorganisaties van het personeel klaarblijkelijk ook werd gevoerd met betrekking tot de doorgehaalde tekst van het ontworpen artikel 193. De omstandigheid dat de definitieve tekst geen rekening houdt met de opmerking van het VSOA “dat het artikel derwijze is geschreven, dat het de mogelijkheid voorziet om de stamtijden en glijtijden af te schaffen”, doet daaraan geen afbreuk.

Het middel is derhalve niet gegrond ten aanzien van artikel 192 van het bestreden besluit.

18. Artikel 437, eerste lid, van het ontwerpbesluit dat aan onderhandeling werd onderworpen bepaalde dat de fietsvergoeding jaarlijks door de minister bevoegd voor Ambtenarenzaken wordt herzien en overeenkomt met het bedrag vrijgesteld van belasting en bepaald door de federale minister van Financiën.

Artikel 434, eerste lid, van het bestreden besluit bepaalt dat de fietsvergoeding overeenkomt met het bedrag per kilometer vrijgesteld van inkomstenbelasting en sociale bijdragen.

Aangezien zowel het ontwerpbesluit als het bestreden besluit bepalen dat de fietsvergoeding overeenkomt met het bedrag vrijgesteld van belasting en het bedrag van die vrijstelling bepaald wordt op federaal niveau, zou

de minister van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest die bevoegd is voor Ambtenarenzaken dat bedrag hoe dan ook niet mogen herzien. De wijziging die in het bestreden besluit is geslopen, betreft aldus een wijziging die beantwoordt aan de geldende bevoegdheidsverdeling tussen de onderscheiden overheden, waarover als zodanig niet te onderhandelen valt met de representatieve vakorganisaties van het personeel.

Het middel is derhalve niet gegrond ten aanzien van artikel 434 van het bestreden besluit.

19. Verzoeker voert aan dat artikel 533 van het bestreden besluit voorziet in een uitzonderingsregime waarvan geen sprake was in het ontwerpbesluit waarover werd onderhandeld.

Artikel 533 van het bestreden besluit luidt als volgt:

> "Artikel 366 van dit besluit is niet van toepassing op de ambtenaren afkomstig van de Brusselse Agglomeratie."

Artikel 366 van het bestreden besluit luidt als volgt:

> "De wedde wordt betaald na vervallen termijn.
> De ambtenaar ontvangt zijn wedde uiterlijk de laatste werkdag van de maand, met uitzondering van zijn wedde van december die hij ontvangt uiterlijk de eerste werkdag van de maand januari van het volgende jaar."

Overeenkomstige bepalingen waren ook al opgenomen in het opgeheven besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 26 september 2002 'houdende het administratief statuut en de bezoldigingsregeling van de ambtenaren van de instellingen van openbaar nut van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest'.

In dit verband dient te worden gewezen op artikel 55, tweede lid, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 'met betrekking tot de Brusselse

instellingen' dat de Brusselse Hoofdstedelijke Regering ertoe verplicht "voor de personeelsleden van de Brusselse agglomeratie die op het ogenblik van de inwerkingtreding van deze wet in dienst zijn, een overgangsregeling uit [te werken], die hen in staat stelt, ten persoonlijke titel, hun administratief, geldelijk en taalstatuut te bewaren". Voorts bepaalt artikel 56, vierde lid, van diezelfde bijzondere wet dat de overgedragen personeelsleden van de Brusselse agglomeratie ten minste onder meer "de bezoldiging" behouden die zij hadden of zouden hebben verkregen indien zij in hun dienst van herkomst het ambt hadden blijven uitoefenen dat zij bij hun overdracht bekleedden.

Verzoeker betwist niet wat de verwerende partij in haar laatste memorie aanvoert, namelijk dat "[o]p het ogenblik van de overdracht van de personeelsleden [van de Brusselse agglomeratie] het als een verworven recht [werd] gekwalificeerd voorafgaandelijk te worden betaald".

In die omstandigheid, waarbij de Brusselse Hoofdstedelijke Regering geen andere keuzemogelijkheid heeft dan "de bezoldiging" van de overgedragen personeelsleden van de Brusselse Agglomeratie te waarborgen, diende de bepaling van artikel 533 van het bestreden besluit niet aan de voorafgaande onderhandeling met de representatieve vakorganisaties van het personeel te worden onderworpen.

Het middel is derhalve niet gegrond ten aanzien van artikel 533 van het bestreden besluit.

20. Artikel 535 van het voor onderhandeling voorgelegde besluit bepaalde wat volgt:

> "De leidende ambtenaren, ambtshalve aangeduid ambtshalve als eerste titularissen van de mandaten van rang A5 en A4+ ingevolge de bepalingen die in voege waren voor de inwerkingtreding van dit besluit zien hun mandaat verlengd voor zover de evaluatiecommissie hun een positieve evaluatie toekent."

Deze overgangsbepaling is in het bestreden besluit niet opgenomen. De weglating ervan lijkt een tegemoetkoming aan de opmerking in het reeds genoemde advies 54.917/2 van 5 maart 2014 van de Raad van State over een overeenkomstige bepaling in het ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering ‘houdende het administratief statuut en de bezoldigingsregeling van de ambtenaren van het ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest’.

Die opmerking luidde als volgt:

> “Hoewel aan te nemen valt dat in het kader van de overgang van een rechtspositieregeling naar een andere, de mandaathouders hun mandaat verlengd zien tot de vervaldag ervan die bepaald is op grond van de oude regels, kan, in het licht van het gelijkheidsbeginsel en het niet-discriminatiebeginsel, niet worden toegestaan dat zij wanneer die vervaldag aanbreekt niet onderworpen zouden worden aan de regels die gelden voor een mogelijke verlenging zoals die zijn vastgesteld in de nieuwe regeling, te weten in hoofdzaak door artikel 510 van het ontwerp.
>
> De bepaling moet worden herzien.”

Bovendien werden – zo blijkt uit het administratief dossier – door de vakorganisaties te dezen geen relevante opmerkingen gemaakt over de voor onderhandeling voorgelegde organieke regels met betrekking tot de verlenging van het mandaat. Deze vaststelling laat toe ervan uit te gaan dat – afgezien van hun bezwaren tegen “het principe van de mandaten” als zodanig – zij zich konden verzoenen met artikel 505, § 2, derde lid, van het ontwerp van besluit, dat artikel 502, § 2, derde lid, van het bestreden besluit is geworden. Daarin is bepaald dat indien de mandaathouder de vermelding ‘voldoende’ en dus eigenlijk een “positieve evaluatie” verkrijgt, zijn mandaat niét wordt verlengd maar hij wel kan deelnemen aan een nieuwe toekenningsprocedure voor het mandaat dat hij bekleedt.

Artikel 535 van het ontwerp van besluit week daarvan af, wat – het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State indachtig – vragen zou kunnen doen rijzen met betrekking tot het gelijkheidsbeginsel en het

niet-discriminatiebeginsel. De weglating van die bepaling in het bestreden besluit heeft daaraan verholpen.

Ook al is deze weglating een inhoudelijke wijziging ten aanzien van het onderhandelde artikel, diende ze niet aan onderhandeling te worden onderworpen, aangezien ze enerzijds slechts tegemoetkomt aan een opmerking van de Raad van State en anderzijds de vakorganisaties geen inhoudelijke opmerkingen hebben gemaakt met betrekking tot de organieke regeling betreffende de verlenging van het mandaat, in het bijzonder artikel 505, § 2, derde lid, van het ontwerp van besluit, thans artikel 502, § 2, derde lid, van het bestreden besluit.

21. Uit wat voorafgaat volgt dat het eerste middel alleen gegrond is ten aanzien van hetgeen bepaald is in artikel 76 van het bestreden besluit. Die bepalingen zijn afsplitsbaar van de rest van het besluit, zodat een vernietiging beperkt kan blijven tot het voormelde artikel.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

22. In een tweede middel voert verzoeker de schending aan van artikel 160 van de Grondwet en van artikel 3 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, doordat de aangebrachte wijzigingen of aanvullingen niet voor advies werden voorgelegd aan de Raad van State, afdeling Wetgeving, terwijl een ontwerpbesluit dat – zoals in dit geval – fundamentele wijzigingen onderging na het initiële advies van de afdeling Wetgeving, opnieuw voor advies aan de Raad van State diende te worden voorgelegd indien die wijzigingen niet tot doel hadden om te beantwoorden aan de opmerkingen van de afdeling Wetgeving in haar eerste advies.

Beoordeling

23. Verzoeker is secretaris van het ACV-Openbare Diensten en neemt als afgevaardigde van de voornoemde vakorganisatie deel aan de vergaderingen van sectorcomité XV. Hij kan zich in die hoedanigheid beroepen op een functioneel belang bij de eerbiediging van de prerogatieven die hemzelf en het onderhandelingscomité waarvan hij deel uitmaakt, toebehoren. Bij een beroep tot nietigverklaring tegen een bepaalde akte, die hem niet persoonlijk raakt, vermag hij alleen grieven aan te voeren die dat functioneel belang beogen te dienen.

Met de verwerende partij moet worden opgeworpen dat verzoeker niet aantoont en ook niet blijkt dat de miskenning van de verplichte raadpleging van de afdeling Wetgeving van de Raad van State één van die prerogatieven in het gedrang brengt.

Het tweede middel is bijgevolg niet ontvankelijk.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt artikel 76 van het besluit van 27 maart 2014 van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering 'houdende het administratief statuut en de bezoldigingsregeling van de ambtenaren van de instellingen van openbaar nut van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest'.

2. De Raad van State verwerpt het beroep voor het overige.

3. Dit arrest dient bij uittreksel te worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als de vernietigde reglementaire bepalingen.

4. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op een rolrecht van 200 euro en een

rechtsplegingsvergoeding van 700 euro, die verschuldigd is aan de verzoekende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 2 mei 2016, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Geert Van Haegendoren,	kamervoorzitter,
Bruno Seutin,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,

bijgestaan door

Vera Wauters,	griffier.

De griffier	**De voorzitter**
Vera Wauters	**Geert Van Haegendoren**